

KLASA: 003-08/12-02/0007

URBROJ: 355-02-03-15-0005

Meta-evaluacija vanjskih prosudbi obuhvaćenih godišnjim planom za 2013. godinu

Zagreb, 2015.

Uvod

U Republici Hrvatskoj vanjsko je osiguravanje kvalitete u sustavu visokog obrazovanja i znanosti regulirano Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09), prema kojemu su sva javna i privatna visoka učilišta obavezna ustrojiti sustave osiguravanja kvalitete i kontinuirano unapređivati kvalitetu svih svojih aktivnosti na temelju provedenih unutarnjih i vanjskih vrednovanja. U skladu sa Zakonom, Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) provodi postupak vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta (u daljnjem tekstu: vanjska prosudba) u petogodišnjim ciklusima. Prvi takav ciklus (ESG 2.7) započeo je 2010. godine. Budući da je ovo prvi ciklus vanjskih vrednovanja nakon stupanja na snagu Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, u kojem se osim vanjske prosudbe provodi i postupak reakreditacije visokih učilišta u RH, Akreditacijski savjet Agencije je donio odluku da se vanjskom prosudbom obuhvate sva javna sveučilišta i sva veleučilišta te ona visoka učilišta koja za to iskazuju interes i/ili zadovoljavaju preduvjete za uspješno provođenje postupka.

U skladu sa standardom 2.8. ESG-a, koji agencije članice ENQA-e obvezuje da analiziraju podatke prikupljene tijekom vanjskih vrednovanja (o postojećem stanju, trendovima, dobroj praksi te područjima u kojima postoje poteškoće na visokim učilištima), provedena je analiza postupaka vanjske prosudbe visokih učilišta obuhvaćenih planom za 2013. godinu. Plan je obuhvaćao 6 veleučilišta. Prikupljeni podaci i provedene analize podloga su za donošenje razvojnih politika i unapređenja kvalitete, kako na samim visokim učilištima, tako i u postupku vanjske prosudbe i sustavu visokog obrazovanja.

Metodologija postupka vanjske prosudbe

Agencija svake godine šalje visokim učilištima upitnik kojim prikuplja osnovne podatke o ustrojenim sustavima osiguravanja kvalitete. Na temelju prikupljenih podataka predlaže se godišnji plan vanjske prosudbe za iduću godinu. Pri izboru visokih učilišta koja će biti predmetom vanjske prosudbe, izabiru se ona koja imaju zadovoljene preduvjete za uspješno provođenje postupka.

Planom provođenja vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u 2013. godini (KLASA: 003-08/12-02/0007, URBROJ: 355-02-03-12-3) obuhvaćene su sljedeće ustanove:

1. Zdravstveno veleučilište u Zagrebu
2. Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu
3. Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću
4. Veleučilište u Šibeniku
5. Veleučilište u Varaždinu
6. Veleučilište Vern

Sustavi osiguravanja kvalitete (u daljnjem tekstu: SOK) visokih učilišta ocjenjivani su prema prvom dijelu ESG standarda (1.1.-1.7.) namijenjenom visokim učilištima, Pravilniku o postupku vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjih sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH (KLASA:003-08/10-02/0004, URBROJ:355-02-03-10-2) te Kriterijima za prosudbu razvijenosti i učinkovitosti SOK-a visokih učilišta u RH, navedenima u Priručniku za vanjsku

neovisnu periodičnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH (drugo izdanje, KLASA:003-08/10-02/0004, URBROJ:355-01-10-5).

Kriteriji su:

- Pripremna faza - Sustav osiguravanja kvalitete u pripremi (provedeni su dogovori na razini institucije, dokumentacija u izradi)
- Početna faza - Sustav osiguravanja kvalitete je ustrojen, ali nije u funkciji (izrađeni osnovni dokumenti sustava)
- Razvijena faza - Sustav osiguravanja kvalitete je u funkciji, provedena je unutarnja prosudba i sustav se unapređuje na temelju rezultata unutarnje prosudbe
- Napredna faza - Sustav osiguravanja kvalitete kontinuirano se unapređuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe.

Navedeni dokumenti i kriteriji javno su dostupni na mrežnim stranicama Agencije:

<http://www.azvo.hr/index.php/hr/vrednovanja/postupci-vrednovanja-u-visokom-obrazovanju/audit-visokih-ucilista> i dosljedno su primjenjivani u svim provedenim postupcima vanjske prosudbe (standardi 2.2. i 2.3. ESG-a). Budući da su dokumenti koji definiraju postupak vanjske prosudbe prije usvajanja bili testirani u pilot-projektu, u proteklom razdoblju nije bilo potrebe za njihovom izmjenom/nadopunom.

Postupak vanjske prosudbe uključuje sljedeće elemente: provjeru dostavljene dokumentacije visokog učilišta (temelj koje je usvojeno izvješće unutarnje prosudbe SOK-a), posjet povjerenstva za vanjsku prosudbu visokom učilištu, izradu izvješća vanjske prosudbe s preporukama za poboljšanje (ESG 2.5), provođenje faze naknadnog praćenja uz analizu učinkovitosti aktivnosti provedenih u toj fazi (ESG 2.6) te izradu završnog izvješća s konačnom ocjenom stupnja razvijenosti i učinkovitosti vrednovanog SOK-a, uz preporuke za poboljšanja u periodu do iduće vanjske prosudbe. Završno izvješće je, nakon usvajanja na sjednici Akreditacijskog savjeta, javno dostupno na mrežnim stranicama Agencije: <https://www.azvo.hr/hr/vrednovanja/postupci-vrednovanja-u-visokom-obrazovanju/audit-visokih-ucilista/zavrsna-izvjesca-vanjske-neovisne-periodicne-prosudbe>.

Sustavima osiguravanja kvalitete visokih učilišta koja ispunjavaju zadane kriterije te u postupku vanjske prosudbe mogu dokazati da imaju ustrojen, učinkovit i svrsishodan sustav osiguravanja kvalitete, u skladu s nacionalnim i ESG-standardima, Akreditacijski savjet Agencije na temelju mišljenja stručnih povjerenstava dodjeljuje certifikat na razdoblje od pet godina.

Edukacija predstavnika visokih učilišta

Ulaganje u razvoj ljudskih potencijala jedan je od prioriteta razvoja samog postupka vanjske prosudbe; jedna je od važnijih zadaća Agencije provesti edukaciju svih dionika u postupku vanjske prosudbe (visokog učilišta i povjerenstva za vanjsku prosudbu) te na temelju iskustva i prikupljenih prijedloga i dokaza unapređivati i razvijati postupak.

U sklopu priprema za provođenje postupka vanjske prosudbe, 21. rujna 2012. održana je radionica na koju su pozvani predstavnici visokih učilišta (dekani/predstavnici jedinica za osiguravanje kvalitete) obuhvaćenih planom vanjske prosudbe za 2013. godinu. Na radionici je sudjelovalo 9 predstavnika visokih učilišta, koji su upoznati sa samim postupkom, standardima, kriterijima, dobrom nacionalnom i međunarodnom praksom te su im dane smjernice za izradu potrebne dokumentacije. Sudionici su kvalitetu radionice ocijenili prosječnom ocjenom 4,4. Najvišim ocjenama 4,7 i 4,6 ocijenjene su organizacija radionice, odnosno stvarno sudjelovanje sudionika u raspravi.

Na molbu Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, na Veleučilištu je 28. svibnja 2013. održana dodatna radionica za predstavnike Veleučilišta, kao priprema za predstojeći posjet povjerenstva za vanjsku prosudbu.

Edukacija članova povjerenstva za vanjsku prosudbu

Postupak vanjske prosudbe provodila su povjerenstva koja su činili certificirani stručnjaci imenovani iz agencijske baze stručnjaka za vanjsku prosudbu.

Vjerodostojnost i kvaliteta provođenja postupaka vanjskih vrednovanja izravno ovisi o odabiru kompetentnih članova povjerenstva i njihovoj edukaciji. Agencija periodički organizira osnovnu edukaciju novih stručnjaka za vanjsku prosudbu. Po završetku edukacije, kandidati stječu certifikat i uvrštavaju se u AZVO-bazu certificiranih stručnjaka, iz koje se odabiru članovi povjerenstava za vanjsku prosudbu. Certificirani stručnjaci za vanjsku prosudbu imaju obavezu sudjelovati na radionicama usavršavanja u organizaciji Agencije.

U peteročlana povjerenstva za vanjsku prosudbu imenuju se po jedan domaći i jedan strani predstavnik visokih učilišta te po jedan predstavnik studenata, gospodarstva i Agencije. Iskustva u radu s članovima povjerenstava za vanjsku prosudbu pokazuju da ovakav sastav članova omogućuje objektivno provođenje postupka, potiče sinergiju i produbljuje raspravu – kako među članovima povjerenstva, tako i s dionicima na visokim učilištima. Važno je istaknuti da se zaključci s ocjenom kvalitete sustava osiguravanja kvalitete vrednovanog visokog učilišta, kao i preporuke za njegovo poboljšanje, donose konsenzusom. Pri tome treba istaknuti da je za kvalitetan rad povjerenstva za vanjsku prosudbu značajan i izbor predsjednika povjerenstva. Vrednovanje rada članova povjerenstva provodi se na dva načina: anketiranjem samih članova povjerenstva i anketiranjem visokog učilišta koje je bilo predmetom vanjske prosudbe po završetku postupka (vidi: Tablica 2 i Tablica 2).

Vanjska prosudba u 2013. godini

Nakon održane radionice za predstavnike visokih učilišta obuhvaćenih planom vanjske prosudbe za 2013. godinu, visoka učilišta imenovala su svoje koordinate u postupku koji su koordinirali postupak zajedno s koordinatorom AZVO-a i članovima povjerenstva za vanjsku prosudbu.

Postupci vanjske prosudbe provedeni su i završeni u skladu s definiranim planovima, osim za Veleučilište u Varaždinu.

Povjerenstvo za vanjsku prosudbu sustava osiguravanja kvalitete Veleučilišta u Varaždinu posjetilo je Veleučilište u studenom 2013. godine, u skladu s dogovorenim programom, te izradilo prvo izvješće s preporukama za fazu naknadnog praćenja. Tijekom faze naknadnog praćenja, došlo je do promjene statusa Veleučilišta, odnosno pripajanja Veleučilišta Sveučilištu Sjever. Iz tog je razloga 11. ožujka 2014. AZVO uputio molbu za očitovanjem o pravnom statusu Veleučilišta Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta (KLASA: 602-04/12-09/0011, URBROJ: 355-02-03-14-14). Nakon primitka očitovanja MZOS-a od 15. svibnja 2014. (KLASA: 602-04/14-10/00040, URBROJ: 533-20-14-0002), u kojem se navodi da je status Veleučilišta u Varaždinu u Upisniku visokih učilišta MZOS-a izmijenjen u „neaktivno“ te da je Sveučilište Sjever, kao pravni sljednik, preuzelo njegove važeće dopusnice, Akreditacijski savjet Agencije na svojoj je 52. sjednici održanoj 17. lipnja 2014. donio odluku o obustavi postupka vanjske prosudbe Veleučilišta u Varaždinu, a Sveučilište Sjever je o tome obaviješteno dopisom od 26. kolovoza 2014. (KLASA: 602-04/12-09/0011, URBROJ: 355-02-03-14-16).

Osim za 6 institucija obuhvaćenih Godišnjim planom za 2013. godinu, tijekom 2013. nastavljen je postupak i za Sveučilište u Splitu koje je bilo obuhvaćeno Planom za prethodnu, 2012. godinu (Sveučilište u Splitu zatražilo je tijekom 2012. odgodu postupka i posjet povjerenstva u svibnju 2013., čemu je udovoljeno).

Svi postupci provedeni su bez žalbi. Sva završna izvješća vanjske prosudbe usvojena su na sjednicama Akreditacijskog savjeta i objavljena na mrežnim stranicama Agencije, u hrvatskoj i sažetoj engleskoj verziji. U skladu s preporukama povjerenstava za vanjsku prosudbu sadržanim u završnim izvješćima, Akreditacijski savjet donio je odluke o izdavanju certifikata ili ponavljanju postupka vanjske prosudbe nakon razdoblja od 18 mjeseci.

Završne ocjene učinkovitosti SOK-a vrednovanih visokih učilišta prikazane su u Tablici 1.

Tablica 1: Analiza SOK-a vrednovanih visokih učilišta obuhvaćenih planom vanjske prosudbe za 2013. godinu

Visoko učilište	ESG 1.1.	ESG 1.2.1.	ESG 1.2.2.	ESG 1.3.	ESG 1.4.	ESG 1.5.	ESG 1.6.	ESG 1.7.	Ukupna ocjena SOK-a
Veleučilište u Šibeniku	PRIPREMNA / POČETNA FAZA	PRIPREMNA / POČETNA FAZA	-	POČETNA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA
Veleučilište Vern	RAZVIJENA / NAPREDNA FAZA	RAZVIJENA FAZA	-	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA / NAPREDNA FAZA	NAPREDNA FAZA	NAPREDNA FAZA	RAZVIJENA / NAPREDNA FAZA	RAZVIJENA / NAPREDNA FAZA - CERTIFIKAT
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	-	RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA FAZA
Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	-	RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA FAZA	POČETNA / RAZVIJENA FAZA
Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	POČETNA FAZA	RAZVIJENA FAZA	RAZVIJENA FAZA	POČETNA FAZA
Veleučilište u Varaždinu*	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Postupak vanjske prosudbe na Veleučilištu u Varaždinu obustavljen je radi pripajanja Sveučilištu Sjever tijekom postupka.

Od ukupno šest visokih učilišta obuhvaćenih Planom vanjske prosudbe za 2013., sustav osiguravanja kvalitete jednog visokog učilišta – Veleučilišta Vern – ocijenjen je prijelaznom fazom između razvijene i napredne faze razvoja, čime je visoko učilište ispunilo uvjete za certifikat, koji mu je i dodijeljen.

Učinkovitost sustava osiguravanja kvalitete Veleučilišta u Šibeniku, Veleučilišta “Marko Marulić” u Kninu te Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu ocijenjene su početnom fazom razvoja, a SOK Veleučilišta “Nikola Tesla” u Gospiću prijelaznom ocjenom između početne i razvijene faze razvoja. Akreditacijski savjet je stoga usvojio preporuku stručnih povjerenstava da navedena visoka učilišta budu predmetom ponovljene vanjske prosudbe (reaudita) nakon 18 mjeseci.

Analiza SOK-a vrednovanih visokih učilišta

Usvajanje Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju potaknulo je većinu visokih učilišta da područje osiguravanja kvalitete reguliraju posebnim pravilnicima te izrade i prihvate priručnike koji predstavljaju vodič po pojedinim područjima osiguravanja kvalitete za sve dionike sustava.

Na vrednovanim su veleučilištima ustrojeni sustavi osiguravanja kvalitete te uspostavljene glavne jedinice sustava (povjerenstva/odbori/savjeti/odjeli), koje pružaju savjetodavno-administrativnu potporu upravama veleučilišta. Njihova je glavna zadaća poticanje razvoja kulture kvalitete na veleučilištima.

Vanjskom je prosudbom utvrđeno da je na većini vrednovanih visokih učilišta temeljna dokumentacija SOK-a izrađena i usvojena nakon usvajanja Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (pravilnici kvalitete u razdoblju od 2009.-2012. godine, priručnici SOK-a od 2012.-2014. godine), a kod nekih tek tijekom provođenja samog postupka vanjske prosudbe.

Vrednovana visoka učilišta svjesna su potrebe da u sustavu osiguravanja kvalitete aktivno sudjeluju svi dionici. Slijedeći smjernice Agencije za znanost i visoko obrazovanje, u rad osnovnih tijela sustava osiguravanja kvalitete, uz predstavnike nastavnika, suradnika i studenata, često su uključeni i predstavnici nenastavnog osoblja, a na dva vrednovana visoka učilišta i predstavnici vanjskih dionika.

Visoka učilišta prepoznaju potrebu sustavnog razvoja kulture kvalitete u skladu s ESG-standardima i usvojenim načelom da su ona primarno odgovorna za kvalitetu svih aktivnosti koje provode. Također treba naglasiti njihov mahom pozitivan stav prema vanjskim vrednovanjima, kao i shvaćanju da kombinacija unutarnjih i vanjskih vrednovanja doprinosi objektivnoj ocjeni razvoja sustava osiguravanja kvalitete i svih aktivnosti visokog učilišta.

Vrednovanim visokim učilištima najveći je izazov ispuniti zahtjeve standarda i smjernica vezanih uz ESG 1.1. i 1.2., pri čemu treba imati na umu povijesni kontekst razvoja hrvatskih visokih učilišta i ustrojavanja sustava osiguravanja kvalitete. Visoka učilišta u RH nemaju tradiciju izrade i implementacije dokumenata koji su vezani uz implementaciju standarda 1.1.

ESG-a te čine osnovu na kojoj se izgrađuje funkcionalan sustav osiguravanja kvalitete. Većina njih izradila je i usvojila prve verzije temeljnih dokumenata SOK-a tek po usvajanju Zakona o osiguravanju kvalitete, što se odrazilo na razinu njihove implementacije. Zamjetan je i nedostatak praćenja realizacije i revizije tih dokumenata. Provedeni postupci vanjske prosudbe potaknuli su visoka učilišta da razmotre načine na koje implementiraju usvojene politike kvalitete u svakodnevnim aktivnostima i potrebu njihove revizije.

Samo su neka vrednovana visoka učilišta imala izrađen strateški razvojni dokument s definiranim strateškim ciljevima. Uz to, utvrđeno je da je kultura praćenja ostvarivanja strateških ciljeva (te vezano izvješćivanje) na većini vrednovanih institucija koja imaju strategije - slabije razvijena. Provedeni postupci vanjske prosudbe potaknuli su visoka učilišta koja nemaju usvojene strateške dokumente da ih izrade i usvoje, a ona koja nisu imala razvijene mehanizme praćenja strateških ciljeva, da ih uspostave i implementiraju. Kod visokih učilišta koja imaju implementiran sustav upravljanja kvalitetom prema ISO normi, dana je preporuka da se sustav adekvatno integrira sa sustavom osiguravanja kvalitete prema ESG-standardima.

Vrednovana visoka učilišta uglavnom provode unutarnju prosudbu na institucionalnoj razini, no i u ovome pogledu - budući da većina institucija ima tek početna iskustva u provođenju postupka - ima prostora za poboljšanje, kako samog modela unutarnje prosudbe, tako i dokumentacije sustava.

Postupak odobravanja, praćenja i revizije studijskih programa usko je povezan s praćenjem nacionalne regulative u tom području te kontinuiranim ispunjavanjem minimalnih pokazatelja kvalitete kao nužnih preduvjeta daljnjeg unapređenja kvalitete studijskih programa.

Uz definiranu analizu studijskih programa vezano je prikupljanje podataka i praćenje kvalitete akreditiranih studijskih programa u skladu s usvojenim pokazateljima. Na nekim je vrednovanim visokim učilištima ovaj postupak nesustavan, a ustanovljeno je i da postoje određene poteškoće s razradom i implementacijom ishoda učenja, odnosno da nije uspostavljeno ocjenjivanje temeljem definiranih ishoda učenja.

Studenti su uključeni u aktivnosti sustava, no potrebno je osnažiti ulogu alumnijske te vanjskih dionika, posebno prilikom revizije studijskih programa i ishoda učenja. Za stručne je studije u ovome pogledu naročito važna suradnja s regionalnim gospodarstvom.

Studenti su uključeni u vrednovanje kvalitete nastavnog rada, iako nisu uvijek pravovremeno upoznati s rezultatima provedenih vrednovanja (anketa).

Kod nekih je visokih učilišta općenito potrebna veća transparentnost sustava (u pogledu jasnog definiranja aktivnosti i odgovornosti, povratnog informiranja dionika, sustavnog objavljivanja izvješća, analiza i rezultata aktivnosti SOK-a itd.), što je i sadržano u preporukama stručnih povjerenstava.

Premda resursi vezani uz studentski standard uglavnom zadovoljavaju osnovne potrebe studenata, na nekim je vrednovanim visokim učilištima primijećen problem s organiziranjem studentske prehrane. U slučaju dislociranih studija, taj je problem (kao i poteškoće s adekvatnim mogućnostima smještaja) izraženiji.

Formalna provjera kvalitete nastavnog osoblja provodi se prilikom izbora u zvanja, u skladu s nacionalnom regulativom, a pri tom se uzimaju u obzir i ocjene kvalitete njihovog rada prikupljene provedbom studentskih anketa.

Na nekim visokim učilištima ne postoji sustavno planiranje edukacije nastavnog osoblja, odnosno usavršavanja nastavničkih kompetencija.

Mogućnosti za studentsku mobilnost uglavnom postoje (premda su na nekim visokim učilištima studenti o njima slabije informirani), no potrebni su dodatni napor u smjeru intenzivnije

međunarodne razmjene nastavnog i administrativno-tehničkog osoblja, čija je motiviranost za mobilnost prilično slaba.

Preporuka da odaberu srodne institucije u zemlji i inozemstvu u svrhu komparativnih analiza i upoznavanja s dobrom praksom dana je svim vrednovanim visokim učilištima.

Većina vrednovanih institucija uglavnom objavljuje osnovne dokumente sustava osiguravanja kvalitete, no trebalo bi dodatno intenzivirati napore vezane uz analiziranje prikupljenih podataka te objavljivanje i korištenje analiza u planiranju. Dokumenti sustava često se ne revidiraju po usvajanju. Visokim je učilištima preporučeno redovito revidiranje i ažuriranje dokumentacije, na osnovu rezultata unutarnje prosudbe, provedenih analiza i prikupljenih povratnih informacija dionika sustava osiguravanja kvalitete.

Vrednovana su visoka učilišta nabolje ocjene dobila za ispunjavanje standarda 1.7. - objavljivanje nepristranih i objektivnih informacija o visokom učilištu te studijskim programima i kvalifikacijama koje nudi.

Preporučeno je da se na mrežnim stranicama nalaze podaci o mogućnostima zapošljavanja završenih studenata te komparativnim prednostima visokih učilišta.

Visokim je učilištima većinom preporučeno da ujednače informacije na hrvatskoj i engleskoj verziji svojih mrežnih stranica, naročito u pogledu temeljnih dokumenata sustava.

Analiza kvalitete provedenih postupaka vanjske prosudbe u 2013.

U Tablici 2 prikazane su ocjene iz anketnih upitnika o zadovoljstvu provedenim postupkom za članove povjerenstava za vanjsku prosudbu u 2013. godini.

Analiza anketnih upitnika dostavljenih članovima povjerenstva, s ciljem vrednovanja provedbe postupaka vanjske prosudbe i samovrednovanja vlastitog rada, pokazuje da je postupak proveden u skladu s usvojenim dokumentima, standardima i kriterijima (visoka prosječna ocjena 4,9), dok su članovi povjerenstva vlastitu učinkovitost ocijenili s 4,3. Članovi povjerenstva ocijenili su cjelokupni postupak prosječnom ocjenom 4,7.

Kao pozitivna iskustva u radu s članovima povjerenstva ističemo njihovu točnost, aktivno sudjelovanje u analizi dokumentacije, sposobnost analiziranja podataka i davanja prijedloga za poboljšavanje, timski rad, objektivnost, dobronamjernost, afirmativan pristup postupku vanjske prosudbe i izgradnji kulture kvalitete te otvorenost ka samovrednovanju, učenju i usavršavanju.

Tablica 3 prikazuje ocjene iz anketnih upitnika dostavljenih visokim učilištima koja su bila predmetom vanjske prosudbe SOK-a 2013. godine.

Upitnici kojima se prikupljaju informacije o zadovoljstvu visokih učilišta provedenim postupkom vanjske prosudbe dostavljaju se visokim učilištima na popunjavanje po završetku postupka, nakon usvajanja završnog izvješća vanjske prosudbe.

Analiza upitnika pokazala je da je pitanje primjenjivosti standarda i kriterija visokim učilištima najveći izazov te je ocijenjeno prosječnom ocjenom 3,7. Suradnja s koordinatorom AZVO-a tijekom postupka ocijenjena je najvišom prosječnom ocjenom 4,7, a visokim su ocjenama ocijenjeni kompetentnost, objektivnost, informiranost, dobronamjernost i konstruktivnost stručnih povjerenstava koja su provela postupke (prosječne ocjene od 4,2 do 4,4).

Tablica 2: Ocjene prikupljene upitnicima o zadovoljstvu povjerenstva za vanjsku prosudbu SOK-a visokih učilišta za 2013. godinu

Visoko učilište	Veleučilište u Šibeniku	Veleučilište Vern	Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	Veleučilište u Varaždinu*	Srednja ocjena
Jasnoća postupka vanjske prosudbe	4,50	5,00	4,50	5,00	5,00	-	4,80
Jasnoća standarda i kriterija vanjske prosudbe	4,25	4,33	4,50	5,00	5,00	-	4,62
Primjenjivost standarda i kriterija vanjske prosudbe	4,50	4,33	4,50	4,75	4,67	-	4,55
Jasnoća smjernica za izradu traženih dokumenata	4,25	5,00	4,50	4,75	5,00	-	4,70
Korisnost edukacije za postupak vanjske prosudbe i posjet učilištu	4,50	4,67	5,00	5,00	5,00	-	4,83
Suradnja s koordinаторom: a) Prije posjeta visokom učilištu	4,75	5,00	5,00	5,00	4,33	-	4,82
b) Tijekom postupka	5,00	5,00	5,00	5,00	4,33	-	4,87
Ocjena cjelokupnog postupka	4,25	4,67	4,25	4,75	4,67	-	4,52
Kvaliteta rada povjerenstva na prvom sastanku	4,25	4,33	4,75	4,50	5,00	-	4,57
Kvaliteta rada povjerenstva na drugom sastanku	4,75	5,00	4,75	5,00	5,00	-	4,90
Je li postupak vanjske prosudbe proveden u skladu s priručnikom za vanjsku prosudbu, pravilnikom i ESG-om?	4,75	5,00	5,00	5,00	5,00	-	4,95
Jesu li sve faze postupka vanjske prosudbe provedene u skladu s planiranim i usvojenim ciljevima i metodama rada?	4,25	4,67	4,75	5,00	5,00	-	4,73
Koliko ste zadovoljni vlastitom učinkovitošću?	4,25	4,33	4,00	4,50	4,67	-	4,35
Srednja ocjena	4,48	4,72	4,65	4,87	4,82	-	4,71

* Postupak vanjske prosudbe na Veleučilištu u Varaždinu je obustavljen radi pripajanja Sveučilištu Sjever tijekom postupka.

Tablica 3: Ocjene prikupljene upitnicima o zadovoljstvu visokih učilišta u vanjskoj prosudbi SOK-a visokih učilišta za 2013. godinu.

Visoko učilište	Veleučilište u Šibeniku	Veleučilište Vern	Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	Veleučilište u Varaždinu*	Srednja ocjena
Jasnoća postupka vanjske prosudbe	4,33	4,30	5,00	4,00	3,80	-	4,29
Jasnoća standarda i kriterija vanjske prosudbe	4,33	4,13	4,00	5,00	3,60	-	4,21
Primjenjivost standarda i kriterija vanjske prosudbe	4,00	4,04	3,00	4,00	3,80	-	3,77
Jasnoća smjernica za izradu traženih dokumenata	4,00	3,96	4,00	5,00	3,60	-	4,11
Ukupna ocjena postupka	4,00	4,25	4,00	5,00	3,20	-	4,09
Suradnja s koordinаторom/icom Agencije tijekom postupka	4,67	4,55	5,00	5,00	4,40	-	4,72
Visoko učilište je imalo priliku kvalitetno predstaviti SOK	4,67	4,74	5,00	5,00	4,00	-	4,68
Ocijenite komunikaciju povjerenstva i dionika SOK-a	4,67	4,57	4,00	5,00	4,00	-	4,45
Povjerenstvo je bilo:							
a) Kompetentno	4,67	4,52	4,00	5,00	4,00	-	4,44
b) Objektivno	4,67	4,65	4,00	5,00	3,60	-	4,38
c) Dobro informirano	4,33	4,35	4,00	5,00	3,60	-	4,26
d) Dobronamjerno	4,67	4,74	4,00	5,00	3,80	-	4,44
e) Konstruktivno	4,67	4,52	4,00	5,00	3,80	-	4,40
Opažanja su jasno, objektivno i odgovarajuće prikazana u izvješćima	4,33	4,18	5,00	5,00	3,20	-	4,34
Predložene preporuke za unapređenja su primjenjive i razumljive	4,33	4,43	5,00	4,00	3,40	-	4,23
Prosudbom je dodatna vrijednost učilištu	4,67	4,52	4,00	5,00	3,40	-	4,32
Svoje sudjelovanje u raspravi s povjerenstvom tijekom posjeta ocjenjujem s	4,67	4,52	4,00	5,00	3,80	-	4,40
Postupak vanjske prosudbe omogućuje nam da poboljšamo sustav osiguravanja kvalitete	4,33	4,39	4,00	5,00	4,20	-	4,38
Srednja ocjena	4,45	4,41	4,22	4,83	3,73	-	4,33

* Postupak vanjske prosudbe na Veleučilištu u Varaždinu je obustavljen radi pripajanja Sveučilištu Sjever tijekom postupka.

Zaključak:

Postupak vanjske prosudbe doprinio je osvještavanju uprava visokih učilišta o važnosti njihove potpore funkcioniranju SOK-a i dodanoj vrijednosti koju funkcionalno uspostavljen sustav pruža razvoju visokog učilišta.

Iako većina visokih učilišta prikuplja informacije o svojim aktivnostima i ostvarenim rezultatima, tu je aktivnost potrebno dodatno usustaviti, prikupljene podatke redovito analizirati u skladu s dogovorenim pokazateljima kvalitete, a rezultate analiza koristiti u svrhu poboljšanja, razvoja, prepoznavanja dobre prakse i izvrsnosti kao i uočavanja slabosti i rizika. Nužno je dodatno informirati sve dionike SOK-a o važnosti njihovog aktivnog doprinosa razvoju SOK-a, poticati njihovu suradnju te promovirati razvoj kulture kvalitete u akademskoj i neakademskoj javnosti.

Zagreb, rujan 2015.

Izradili:

Dr. sc. Vesna Dodiković-Jurković

Goran Briški

Ivan Bišćan